

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

268

Vragen van het lid **Ploumen** (PvdA) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de aanhoudende onlusten in West-Papoea* (ingezonden 2 september 2019).

Antwoord van Minister **Blok** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 7 oktober 2019).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Roep om vrijheid in Papoea houdt aan, Indonesië stuurt meer militairen» en «Roep om referendum voor West-Papoea blijft klinken»?^{1 2}

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 en 3

Hoe oordeelt u over het harde ingrijpen van het Indonesische leger, dat aan zeker zes mensen het leven heeft gekost?

Hoe vindt u het dat Indonesië militairen stuurt in reactie op de protesten voor vrijheid van West-Papoea?

Antwoord 2 en 3

Het handhaven van de orde en veiligheid is de verantwoordelijkheid van de Indonesische autoriteiten. Daarbinnen hebben zij de bevoegdheid om veiligheidstroepen te sturen wanneer zij oordelen dat een situatie hierom vraagt. Proportionaliteit en de mogelijkheid tot transparant onderzoek achteraf zijn hierbij cruciaal en dit benadrukken wij ook in onze contacten met Indonesische autoriteiten.

De Nederlandse regering vindt de berichten over oplopende spanningen in Papua zorgwekkend. De Nederlandse ambassade in Jakarta volgt de situatie nauwlettend en bespreekt deze regelmatig met NGO's, kennisinstututen, journalisten en overheidsfunctionarissen.

Uit deze gesprekken blijkt dat er geen eenduidig beeld bestaat over de aantallen en omstandigheden waarin mensen om het leven zijn gekomen bij demonstraties in de Indonesische provincies Papua en West Papua. Het is

¹ <https://nos.nl/artikel/2299752-roep-om-vrijheid-in-papoea-houdt-aan-indonesie-stuurt-meer-militairen.html>

² <https://nos.nl/artikel/2299215-roep-om-referendum-voor-west-papoea-blijft-klinken.html>

duidelijk dat er aan beide kanten slachtoffers te betreuren vallen, en dat ook niet alle demonstranten geweldloos handelden.

De Indonesische autoriteiten benadrukken dat de verhoogde aanwezigheid van veiligheidspersoneel in Papua tijdelijk is, en dat het veiligheidspersoneel nadrukkelijk instructies heeft gekregen om zich terughoudend op te stellen door alleen defensief te handelen.

Vraag 4 en 5

Bent u, gezien de Nederlandse geschiedenis in West-Papoea, van mening dat Nederland een verantwoordelijkheid heeft ten opzichte van de demonstranten? Kunt u uw antwoord toelichten?

Hoe oordeelt u, gezien de geschiedenis met de Act of Free Choice in 1969, over een nieuw referendum over onafhankelijkheid?

Antwoord 4 en 5

In het buitenlandse beleid met betrekking tot Indonesië en Papua neemt de regering de bestaande situatie als vertrekpunt. Papua is nu een onderdeel van de Republiek Indonesië en de Nederlandse regering respecteert de territoriale integriteit van Indonesië volledig. Het is niet aan de Nederlandse regering om te oordelen over de opportuniteit van een nieuw referendum over onafhankelijkheid.

Het lot van de Papua's gaat het kabinet zeker aan het hart en de situatie in Papua is dan ook vast onderdeel van de bilaterale dialoog tussen Nederland en Indonesië.

Vraag 6

Bent u bereid met uw Indonesische ambtsgenoot in gesprek te gaan over de wensen van de demonstranten? En wilt u uw ambtsgenoot aanspreken op het harde politie-ingrijpen? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 6

De situatie in Papua, met inbegrip van de mensenrechtensituatie, is vast onderdeel van de bilaterale dialoog tussen Nederland en Indonesië. Meest recent sprak ik op 24 september jl. met mijn Indonesische collega Retno Marsudi over de situatie in Papua, waarbij ik het belang van een bezoek van de VN-Hoge Commissaris voor de Mensenrechten aan Papua heb benadrukt. Minister Marsudi bevestigde dat de Hoge Commissaris is uitgenodigd. Op hoog ambtelijk niveau wordt eveneens regelmatig over de situatie in Papua gesproken, waaronder ook over de recente ontwikkelingen. Daarbij staat de veiligheidssituatie en gelijke behandeling van de Papua's nadrukkelijk op de agenda. In contacten met de Indonesische autoriteiten benadrukt Nederland dat terughoudendheid en dialoog de beste middelen zijn om tot een duurzame oplossing te komen.